

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE
pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse
agricole

PENTRU:

a. LOCALITĂȚI

b. EXPLOATATIILE AGRICOLE CU MAI MULT DE 8 UVM

**DIN ZONA VULNERABILĂ LA POLUAREA CU NITRAȚI
DIN SURSE AGRICOLE**

COMUNA		
Ferma, exploatația agricolă, proprietar		
Coordonate geografice	Sediu administrativ	
	Sediu fermă	

Primar		
Reprezentant al consiliului local		
DA Neamt		
OSPA		

FERMIER, ADMINISTRATOR AL EXPLOATAȚIEI AGRICOLE		
--	--	--

DATA	
------	--

Comuna: _____

Județ: **Neamț**

Comuna _____ are in componenta _____ sate:

Populația comunei la _____ a fost de _____

Comuna _____ are/nu are rețea de apă potabilă, are/nu are canalizare

CONDIȚII NATURALE

RELIEF

Din punct de vedere al formei principale de relief comuna _____ se încadrează în categoria _____ (câmpie, deal, munte).

CLIMA

Parametrii climatici pe baza cărora se determina perioadele de interdicție pentru aplicarea îngrășamintelor organice sunt data de apariție a primului îngheț (toamna/iarna) și cea de apariție a ultimului îngheț (primăvara). Utilizând datele din „Atlasul climatologic al României (1896-1955) ICPA, pentru comuna _____ valorile acestor parametri climatici sunt:

Data de apariție a primului îngheț

- valoare medie :
- cel mai timpuriu:
- cel mai târziu: _____

Data de apariție a ultimului îngheț

- valoare medie _____
- cel mai timpuriu _____
- cel mai târziu _____

HIDROLOGIE

Corpurile de apă de suprafață (râuri) de pe teritoriul comunei sunt:

Râul	

Pârâul	
Lacul	

Pe teritoriul comunei _____ principalele tipuri de sol sunt:

Tip de sol	suprafața	textura	Observații
			Ex. localizat pe vai, terase, platou, câmpie, cu permeabilitate și potențial de levigare a azotului către sursele de apă de suprafață, freatice mare, mica, mijlocie

Suprafețe de sol afectate de degradare agrofizică:

* Teren arabil afectat de eroziune prin apă: _____ ha

UTILIZAREA TERENULUI

Pe teritoriul comunei _____ utilizarea terenului, conform datelor furnizate prin raportările statistice locale, este :

Suprafața agricolă

- arabil
- livezi
- pășuni
- finețe

Suprafața vetrelor satelor componente:

Suprafața locuibilă: _____ mp

În funcție de pantă:

a. terenul arabil se încadrează în clase de pantă după cum urmează:

Grupe de pantă %	Suprafața ha
5-8	
8-12	
12-15	
> 15	

b. pășunile se încadrează în clase de panta după cum urmează:

Grupe de pantă %	Suprafața ha
5-8	
8-12	
12-15	
> 15	

Din punct de vedere al claselor de calitate terenul arabil al comunei, orientativ, se încadrează astfel:

Clasa de calitate	Suprafața ha
I	
II	
III	
IV	
V	

Producțiile posibil de obținut utilizând o tehnologie medie în regim neirigat pentru principalele culturi agricole sunt:

GRIU	
ORZ	
PORUMB	
FLOAREA SOARELUI	
SOIA	
MAZĂRE	
FASOLE	
SFECLA DE ZAHĂR	
CARTOF	
RAPITA DE TOAMNA	
IN ULEI	
IN FUIOR	
LUCERNA	
TRIFOI	
PASUNI	
FINEȚE	

Conform înregistrărilor statistice/AGR. 1, 2, de la nivelul comunei rezulta că în anul 2010 suprafețele și producțiile obținute pentru principalele culturi agricole au fost:

Cultura	Producția Kg/ha
GRIU	
ORZ	
PORUMB	
FLOAREA SOARELUI	

SOIA	
MAZĂRE	
FASOLE	
SFECLA DE ZAHĂR	
CARTOF	
RAPITA DE TOAMNA	
IN ULEI	
IN FUIOR	
LUCERNA	
TRIFOI	
PASUNI	
FINEȚE	
Fructe	
Legume	

STRUCTURA ANIMALELOR

(conform înregistrărilor statistice și registrelor agricole)

Categoriile de animale și pasari	Gestate medie	Numărul de animale și păsări deținut	
		În gospodăriile populației	În complexe zootehnice (ferme cu personalitate juridică)
Viței sugari	0-50		
Vitei (0,3-1 an)	50-250		
Bovine (1-2 ani)	250-600		
Vaci de lapte	> 400		
Porci	98		
Porci la îngrasat	68		
Porci la îngrasat	90		
Scroafe gestante	125		
Scroafe cu purcei	170		
Vieri	160		
Oi	45		
Pasari reproductie	1,8		
Pasari la îngrasat	0,9		
Cai	450		

BILANȚUL DE AZOT LA NIVELUL COMUNEI

Pentru calculul bilanțului de azot se considera ca aplicarea îngrășamintelor organice din gospodăriile populației se face pe o suprafață care nu depășește cu mai mult de 2,5 km limitele vetrei satului. În aceasta zonă, din punct de vedere agricol, utilizarea terenului este:

Teren arabil : _____ ha
 Pasuni și finețe : _____ ha
 Livezi : _____ ha
 Vii : _____ ha

Bilanțul azotului, definit ca diferența între cantitatea de azot introdusă în sol sub formă de îngrășăminte organice și cea extrasă din sol prin producția principală și secundară a culturilor agricole, este conform anexei de calcul.

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU COMUNA

Aplicarea îngrășămintelor organice și a celor minerale se va face în zona vulnerabilă pe baza Planului de Management al Nutrienților elaborat în acord cu prevederile Codului de Bune Practici Agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

1. Administrația publică a localității _____ declarată vulnerabilă la poluarea cu nitrați:

a. **evaluează și reactualizează la interval de 2 ani**, cu sprijinul OSPA presiunea exercitată de îngrășămintele organice la nivelul localității, conform machetei unice din programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010.

b. **identifică exploatațile agricole cu un număr de animale cuprins între 8 și 100** Unități Vită Mare (UVM) de pe raza localităților.

Termen: 31.12.2010

Răspunde: _____ primarul localității

c. **reactualizează la interval de 2 ani**, cu sprijinul OSPA presiunea exercitată de îngrășămintele organice la nivelul localității,

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității

2. Administrația publică a localității _____ declarată vulnerabilă la poluarea cu nitrați **aduce la cunoștință** proprietarilor/administratorilor de exploatații, următoarele:

a. aplicarea programului de măsuri este opțional pentru fermele (exploatațiile) mai mici 8 UVM, dar vor asigura gospodărirea corespunzătoare a gunoiului rezultat.

b. exploatațiile agricole care dețin 8 - 100 UVM au obligația de a deține planuri de gestiune a gunoiului de grajd, conform legislației din domeniul protecției mediului și Programului de acțiune pentru zonele vulnerabile la poluarea apelor cu nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010.

c. exploatațiile agricole mai mari de 100 UVM au obligația de a deține planuri de gestiune a gunoiului de grajd, conform legislației pentru obținerea actelor de reglementare din domeniul protecției mediului.

d. planul de gestionare a gunoiului de grajd de la exploatațiile agricole mai mari de 100 UVM se vor elabora sub îndrumarea tehnică a OSPA Neamț, pe baza studiilor agrochimice elaborate periodic, la interval de 4-5 ani.

e. exploatațiile agricole mai mari de 100 UVM vor preda câte 1 exemplar din planul de gestionare a gunoiului de grajd, pe hârtie și format electronic la primăria pe teritoriul căreia se află exploatațiile (sediul și / sau animalele efectiv) și la OSPA.

Termen: 31.12.2010 și permanent

Răspunde: _____ primarul localității

3. Documentele de evidență ale localității, fermei (exploatației) trebuie să conțină:

- a) suprafața localității, fermei;
- b) registrul nutrienților la nivel de localitate și exploatație;
- c) șeptelul localității, exploatației (fermei), pe specii și categorii de producție, identificarea și înregistrarea acestuia, registrele de evidență a efectivelor, precum și perioada de timp în care animalele sunt menținute în fermă;

d) pentru fiecare teren cuprins în cadrul fermei:

- tipul și cantitatea oricărui îngrășământ chimic aplicat pe teren, cantitatea de azot conținută și data aplicării;
- tipul și cantitatea oricărui îngrășământ organic aplicat pe teren (altul decât cel lăsat de animale însăși) și data aplicării;
- pentru fiecare tip de îngrășământ organic aplicat (altul decât cel lăsat de animale însăși) se va preciza natura acestuia:

- gunoi de grajd,
- urină,
- must de gunoi de grajd,
- dejecții lichide,
- dejecții semifluide - păstoase,
- îngrășăminte organice lichide,
- nămol de canalizare

și tipul de animale de la care provine;

- tipul oricărei culturi, data la care a fost semănată și data recoltării;

e) cantitatea oricărui tip de îngrășământ de origine animală și natura acestuia (gunoi de grajd, urină, must de gunoi de grajd, dejecții lichide, dejecții semifluide - păstoase, îngrășăminte organice lichide, nămol de canalizare/epurare, compost) exportat din fermă, data efectuării exportului precum și numele și adresa destinatarului.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

4. Orice document de evidență a fermei se păstrează pe o perioadă de 5 ani de la ultima înregistrare efectuată în document.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

5. Autoritățile administrației publice locale din localitățile declarate vulnerabile la nitrați, consiliate de reprezentanți ai DA județene și OSPA Neamț, sunt obligate să ia decizia privind sistemul de colectare și stocare a gunoiului de grajd la nivelul localităților:

- platforme / depozite individuale,
sau
- depozite comune la nivelul localității sau satelor.

Termen: 31.12.2010

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

6. Decizia privind sistemul de colectare și stocare a gunoiului de grajd va conține:

a. Data până la care se vor construi platformele de depozitare a gunoiului de grajd;

b. localizarea amplasamentului platformelor comune (se va anexa ca document plan de amplasament-hartă, coordonate geografice, suprafața destinată pentru platformă, modalitățile de colectare a gunoiului de la exploatarea agricole, sistemul de gestionare a gunoiului în platformă, lista exploatarea de la care se colectează gunoiul în platformă):

6.1. Sistemul de colectare și stocare a gunoiului de grajd, normele cadru privind amplasarea, realizarea și exploatarea platformelor comune pentru depozitarea gunoiului de grajd și a dejecțiilor lichide, elemente orientative de cost pentru construcția și exploatarea platformelor, colectarea și transportul gunoiului de grajd la nivelul comunităților locale cuprinse în anexele 4, 5, 6 din Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010 se vor analiza de primăria și consiliul local al comunei

Termen: _____

Răspunde: _____ primarul localității

6.2. Depozitarea gunoiului de grajd (anexa 7 din Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010) **în exploatarea agricole individuale** va avea în vedere factori ca accesibilitatea, distanța față de grajduri și locuință, pentru transportul și gestionarea eficientă și confortabilă a gunoiului de grajd, resturilor organice și compostului, cu risc și neplăceri minime pentru fermier și vecini.

Spațiul de depozitare trebuie așezat:

- pe o suprafață orizontală sau cvasi-orizantal,
- în afara influenței scurgerii apei din apele din sanțuri, burlane sau de pe pante, la minim 30 m față de fântânile de suprafață, departe de canale, râuri, iazuri sau alte corpuri de apă,

- amplasamentul trebuie să fie stabilit pe sol impermeabil sau solul trebuie protejat de infiltrații prin aplicarea unui strat gros de argilă compactă sau sol argilos, sau ideal, locul de depozitare va avea o bază din material impermeabil de beton sau polietilena cu densitate mare.

Spațiul de depozitare va fi împrejmuit cu o bandă permanentă de vegetație de cel puțin 2 sau 3 metri lățime.

Termen: 31.12.2010

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

6.3. Amplasamentul platformei va fi împrejmuit cu perdea de arbori/arbuști pe o lățime de _____m, pentru protecție, ambient și ca măsură de diminuare a

influenței factorilor climatici asupra pierderilor de gaze emise pe perioada acțiunilor din platformă.

Termen: - opțional
- _____ în condițiile adoptării
deciziei de împrejmuire a platformei cu perdea de arbori/arbuști.
Răspunde: _____ primarul localității

7. Perioadele de interdicție a aplicării îngrășamintelor organice, pentru evitarea scurgerilor provocate de terenul înghețat și a levigării azotului neconsumat de vegetație sunt:

- interdicție totală cuprinsă între cea mai târzie dată de apariție a primului îngheț _____ și cea mai timpurie dată de apariție a ultimului îngheț _____ adică _____ zile.

- interdicție maxim posibilă cuprinsă între cea mai timpurie dată de apariție a primului îngheț _____ și cea mai târzie dată de apariție a ultimului îngheț _____ adică _____ zile.

- interdicția cea mai probabilă cuprinsă între data medie de apariție a primului îngheț _____ și data medie de apariție a ultimului îngheț _____ adică _____ zile.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

8. La solicitarea motivată a fermierilor sau/și autorităților locale, OSPA poate aproba aplicarea îngrășămintelor organice pe terenul agricol, în alte perioade decât cele prevăzute în calendarul de interdicție, dacă sunt **îndeplinite simultan următoarele condiții:**

- terenul nu este acoperit cu zăpadă;
- temperaturile minime ale aerului au fost mai mari de 4⁰ C pentru o perioadă de cel puțin 2 zile consecutiv;
- prognoza meteorologică pentru următoarele 3 zile indică temperaturi minime de peste 0⁰ C.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

9. Perioadele de interdicție nu sunt valabile în cazul îngrășămintelor de origine animală produse și depuse direct de animale (dejecții proaspete) în cazul pășunatului liber. De asemenea, aceste perioade de interdicție nu se iau în considerare în cazul resturilor vegetale sau altor tipuri de produse organice reziduale rămase pe sol.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi

_____ importator gunoi

10. Capacitatea de stocare a gunoiului provenit din activitățile de creștere a animalelor este de ____ luni. Capacitatea depozitelor de stocare a îngrășămintelor de origine animală trebuie să depășească necesarul de stocare cu o (1) lună, ținându-se seama de perioadele cele mai lungi de interdicție a aplicărilor pe teren a îngrășămintelor.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

11. In exploatațiile:

- _____
- _____

la care conform tabelului de calcul al presiunii gunoiului producția de nutrienți este mai mare de 170 kg azot/ha/an **se vor lua masuri de distribuire a gunoiului la exploatații agricole** (cu profil zootehnic și vegetal) care permit import de nutrienți din îngrășăminte organice.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator
_____ exportator gunoi
_____ importator gunoi

11.1. In astfel de situație administratorul exploatației _____ va întocmi în 3 exemplare documentul prezentat în anexa nr. - _____ la prezentul plan de acțiune, din care va transmite câte 1 exemplar la primăria localității și la OSPA Neamt.

12. Fiecare exploatație agricolă care deține mai mult de 8 UVM are obligația de a completa **registru nutrienților conform modelului unitar** din anexa 8 la programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010.

Registrele nutrienților pentru fiecare din exploatațiile agricole individuale se completează de către fermier împreună cu reprezentanți ai OSPA Neamt, se integrează în planul local de acțiune la nivelul localității și se centralizează de DA județene și OSPA în vederea transmiterii lor către autoritățile centrale responsabile cu aplicarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

13. In jurul **corpurilor de apă** (râuri, surse de apă potabilă, lacuri) din zona vulnerabila se vor crea benzi înierbate cu lățimea de 5 m, pentru diminuarea scurgerilor de nitrați către corpurile de apă de suprafață.

Fâșiile (benzile) de protecție vor fi stabilite conform art. 19 din Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia

comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010, iar măsura va aplicabilă după stabilirea acestora.

Fâșiile (benzile) de protecție se vor efectua de către primăria localității pentru terenurile publice și de către proprietari sau administratorii exploatațiilor cu mai mult de 8 UVM/exploatație.

Termenul de executare al perdelelor și alte aspecte tehnice se vor stabili după efectuarea activităților prevăzute la art. 19 din fi stabilit Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole, aprobat cu Decizia comisiei interministeriale nr. 21130/14.10.2010

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

14. Pe terenurile cu pante cuprinse între 5-8% se vor amplasa culturi care acoperă terenul pe timpul iernii pe 20% din suprafața arabilă a fermei iar la baza pantelor se vor realiza de benzi înierbate. Imediat după aplicare, îngrășămintele organice vor fi încorporate în sol.

Pe terenurile cu pante cuprinse între 8-12% se recomandă acoperirea cu culturi a terenului în timpul iernii pe 25% din suprafața arabilă sau neefectuarea arăturii în toamna. La baza pantelor se vor realiza benzi înierbate de minimum 5 m lățime. Imediat după aplicare, îngrășămintele organice vor fi încorporate în sol.

Pe terenurile cu pante cuprinse între 12-15% este obligatorie acoperirea cu culturi a terenului în timpul iernii la peste 30% din suprafața arabilă. La baza pantelor se vor realiza benzi înierbate de minimum 10 m lățime. Imediat după aplicare, îngrășămintele organice vor fi încorporate în sol.

Pe terenurile cu pante mai mari de 15% se interzic culturile prășitoare. La baza pantelor se vor realiza benzi înierbate de minimum 10 m lățime. Imediat după aplicare, îngrășămintele organice vor fi încorporate în sol.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

15. Terenurilor arabile afectate puternic de procesele de eroziune hidrică (de suprafață și adâncime) se vor împăduri.

Sursa financiară va fi asigurată de _____

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

16. Pe pășunile din zona vulnerabilă a comunei, în suprafață de ____ ha, se vor acorda autorizații de pășunat calculat la nivel de UVM, care să nu conducă la depășirea normei de 170 kg/ha/an, după cum urmează:

vezi un model de calcul

17. Localitatea _____ are /nu are rețea de apă potabilă curentă.

În această situație se/nu se vor întreprinde măsuri pentru realizarea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate.

Termen: permanent

Răspunde: _____ primarul localității
_____ proprietar, administrator

BORDEROU
CU EVIDENȚA ÎNGRĂȘĂMINTELOR ORGANICE DISTRIBUITE
ÎN AFĂRA FERMEI, EXPLOATAȚIEI AGRICOLE,
PROPRIETĂȚII

A. PRODUCĂTOR	
Numele și prenumele	
Adresa	
Cantitatea de îngrășământ livrată; tone	
Tipul și proveniența îngrășământului	
Data livrării	
B. ACCEPTOR	
Numele și prenumele	
Adresa	
Cantitatea de îngrășământ livrată; tone	

Cumpărătorul este informat despre zonele vulnerabile (ZVN) sau potențial vulnerabile (ZPVN) la poluarea cu azot și are cunoștințele necesare cu privire la utilizarea îngrășămintelor organice și va respecta prevederile legislative cu privire la ZVN

Semnătura producător	Semnătură persoanei care acceptă îngrășământul organic
----------------------	--

CALENDARUL DE INTERDICȚIE PENTRU ÎMPRĂȘTIEREA ÎNGRĂȘĂMINTELOR

❌	Stadiul ocupării terenurilor cu culturi	Îngrășământ	L u n a																																			
			I			II			III			IV			V			VI			VII			VIII			IX			X			XI			XII		
			1	15	31	1	15	30	1	15	31	1	15	30	1	15	31	1	15	30	1	15	31	1	15	31	1	15	30	1	15	31	1	15	30	1	15	31
❌	Soluri necultivate	G	X																																			
		M	X																																			
		L	X																																			
❌	Culturi înființate toamna	G	X																																			
		M	X																																			
		L	X																																			
❌	Culturi înființate primăvara	G																												X								
		M	X																																			
		L	X																																			
❌	Culturi de ierburi perene**	G	X																																			
		M	X																																			
		L	X																																			

**înființate de peste 6 luni

G - gunoi de grajd

M - mraniță

L - dejecții lichide

- perioadă interzisă pentru împrăștierea îngrășămintelor

